

Wypłodzi codziennie
s wyjątkiem
Niedzieli i Świąt.
Prenumerata
na pocztę i w kolpo-
terów
R. 1,30 kwartałnie,
z odnośnieniem do domu
R. 1,75 kwartałnie.

Górnosłazak

Ogłoszenia:
20 fen. za wiersz jedno-
linowy.
Przy kilkoma wierszami
powiększenia udziału się
smacznego rabatu.
Reklamy:
20 fen. od wiersza.

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

Redakcja, ekspedycja i drukarnia znajdują się na ul. Młyńskiej (Mühlstrasse) Nr. 12.

Przez lud — dla ludu!

Kalendarz katolicki:

15-go Czerwca: Wita i Modesta. — 16-go: Benona b.

Wschód słońca:

godz. 3 minut 39.

Zachód słońca:

godz. 8 minut 21.

Imiona słowiańskie:

15-go Czerwca: Witold. — 16-go: Bożimir

Telefon Nr. 1049.

Pismo Ojca świętego w sprawie narodowości i języka ojczystego.

Ponieważ wskutek listu ks. biskupa Koppa w niepokój wprowadzone być mogą sumienia niektórych naszych zwolenników, pozostających w nieświadomości sprawy, przeto przytaczamy poniżej pismo Ojca świętego, ogłoszone w „Vaterlandzie” wiedeńskim a potem w katolickim piśmie „Germania” (14-go stycznia 1902) w sprawie narodowości i języka ojczystego. Wobec tego głosu Głowy całego Kościoła umilknąć muszą głosy wszystkich pojedynczych biskupów i kardynałów.

Czcigodnym braciom Teodorowi Arcybiskupowi ołomunieckiemu i innym arcybiskupom i biskupom Czech i Moraw

Leo P. P. XIII.

Czcigodni bracia, pozdrowienie i apostolskie błogosławieństwo!

Po powtórnie rozpatrzeniu położenia Waszych dycezyj znajdujemy, jak prawie wszędzie w obecnych czasach, bardzo wiele powodów do obaw i troski. U was jednak przylega się ta pogarszająca okoliczność, że, podczas gdy Sprawa katolicka wystawiona jest na nienawiść i wrogię usiłowania ze strony zewnętrznych nieprzyjaciół, istnieją nadto wewnętrzne przyczyny, które ją w wielkie niebezpieczeństwo wprowadzają. Podczas bowiem gdy usiłowania ludzi w błędach zostających otwarcie i ukrycie w tym kierunku zdążają, aby błąd wdarł się w serca wiernych, mnożą się z dnia na dzień między samymi katolikami zarodki niezgody, najodpowiedniejszy zaprawdę środek, aby siły skrupować a wytrwałość złamać. Jako na skuteczny powód rozdwojenia wskazać należy szczególnie w Czechach na język, którego mieszkańcy według pochodzenia swego używają.

Albowiem z natury wkorzeniony jest człowiekowi popęd: odziedziczoną po przodkach mowę kochać i chronić. My postanowiliśmy zaistotnie powstrzymać się od rozstrzygnięcia odnoszących się do tej sprawy punktów spornych. W każdym razie ochrona mowy ojczystej, jeśli się trzyma pewnych granic, nie zasługuje na naganę; co jednak odnosi się do wszystkich innych praw prywatnych, to musi i tu, jako obowiązujące być utrzymaniem, aby przy osiąganiu tego celu wspólny pożytek państwa w żadnym względzie nie ucierpiał. Jest przeto zadaniem kierowników państwa, bez szkody dla słuszności, dążyć do zachowania nieuszczerplonych praw jednostki z tem zastrzeżeniem jednak, aby przytem wspólnie dobro państwa w mocy zachowane zostało.

Co się nas tyczy, to obowiązkiem napomina do poczynienia skrzętnych zabiegów, aby dla takich sporów nie została na szkodę narazona religia, która najprzedniejszem jest dobrem duchowem i źródłem innych dóbr. Dla tego Czcigodni Bracia, wyrażamy życzenie i napominamy Was usilnie, aby powierzeni każdemu z Was wierni, jakkolwiek różniący się pochodzeniem, jednak owe duchowe, nadwzrostek najsłabsze pokrewieństwo zachowali, które z wspól-

ności wiary, z tej samej służby Bożej i tych samych środków łaski wypływa. Albowiem wszyscy ochrzczeni w Chrystusie, mają tylko jednego Pana, jedną wiarę, co więcej, jednym są ciałem i jednym duchem, jak są powołani w jednej nadziei powołania. Niegodnem jest zaś, jeżeli ci, którzy jednego Królestwa Bożego w niebie szukają, dają się rozrywać ziemskimi względami, nawzajem się, jak Apostół powiada, wyzywając, nawzajem się nienawidząc. To przeto duchowe pokrewieństwo, które na Chrystusie polega, należy wiernym usilnie wszczepiać, i z wszelką gorliwością polecać. Wyżej stoi bowiem braterstwo Chrystusa, jak braterstwo krwi: albowiem braterstwo krwi wykazuje tylko podobieństwo ciała; braterstwo Chrystusa zaś wskazuje jedność serca i duszy, jak stoi napisano: U wielu wiernych było jedno serce i jedna dusza. (S. Maxim. inter Serm. S. Aug. C.)

W tym względzie muszą koniecznie osoby stanu duchownego wszystkim innym przykładem przodować. Albowiem, pomniejszając już to, że mieszanie się w sprawy tego rodzaju nie godzi się z ich urzędem, sełagną oni na siebie łatwo, jeżeli się znajdują w miejscowościach zamieszkałych przez ludność różnojęzyczną, nieważnie albo wrogię uczucia jednej albo drugiej strony, a ile nie unikają wszelkiego pozorów mieszczania się w spory, i w rzeczy samej, nie może być nie niebezpieczniejszego dla wykonywania świętego urzędu. Wierni muszą miłować i z rzeźwiłatego doświadczenia poznać, że słudzy kościoła tylko wieczne sprawy duszy cenią i wcale nie troszczą się o to, co ich jest, ale jedynie o to, co jest Jezusa Chrystusa. Jeżeli w wszystkich w ogóle to jest znamię, po którym poznawani być mają uczniowie Chrystusa, że się wzajemnie miłują, to odnosić się to powinno tem mocniej do sług kościoła w ich wzajemnych stosunkach. A to nietylko dla tego, że słusznie o nich powiedzieć można, jako obficie czerpali z miłości Chrystusa, lecz także dlatego, że każdy z nich, gdy przemawia do ludu, powinien móżdż powiedzieć z Apostołem: Bądźcie naśladowcami moimi, jako i ja jestem naśladowcą Chrystusa (Philipp. III. 17). Chętnie przyznajemy, że to jest w przeprowadzeniu wcale ciężkie, jeżeli zarodki niezgody wcześniej z serca nie zostały wyrwane, naturalnie już tam, gdzie przyszłe pokolenie duchowieństwa w duchownych zakładach znajduje swoje wychowanie, dlatego, czcigodni Bracia, przykładajcie skrzętnie staranie, aby wychowawcy seminariów wzajemnie się braterską miłością, z szeregiem serca bratali, odróżnić nie z szkodliwego nasienia, ale z nieszkodliwego, przez słowo Boga żywego (I. Petr. I. 22.)

Całą siłą poskramiajcie wybuchy namiętnych porywów, nie pozwalając, aby gdziekolwiek się wzmożyły tak, że, jakkolwiek powołani do duchownego stanu wskutek różnicy pochodzenia nie mogą być jednego języka, aby przynajmniej mieli jedno serce i jedną duszę. Z tej zgodności woli, którą przyświecać winien stan duchowny, wyniknie następnie, jak już podniesiono, ta korzyść, że słudzy świątyni skuteczniej napomnąć będą wiernych, aby wierni przy ochronie i walce o należne swemu narodowi prawa, miary nie przekraczali, albo po-

rwani nadmierną gorliwością nie czynili uszczerbku sprawiedliwości i wspólnemu dobru państwa. — Tak tedy ze względu na szczególne stosunki w waszych okolicach uważamy właśnie, jako najpierwszy obowiązek duchownych, przy każdej sposobności wiernych napominać, aby się wzajemnie miłowali, ustawicznie im przypominać, jako nie godnym jest imienia chrześcijanina ten, który nie wypełnia w intencji i czynie nowego przez Chrystusa nadanego przykazania, abyśmy się wzajemnie miłowali, jak on nas miłował. — Nie wypełnia go jednak, kto by tu myślał, że obowiązek miłości odnosi się jedynie do tych, którzy związani są językiem i pochodzeniem. Albowiem powiada Chrystus: jeśli miłujecie tych, co was miłują, aż i celnicy tego nie czynią? (Matth. V. 46). Bez wątpienia to jest właściwością miłości chrześcijańskiej, że się równomiernie na wszystkich rozciąga; albowiem nie masz różnicy Żyda i Greczyna, bo tenże Pan wszystkich, bogaty na wszystkich, którzy go wzywają. (Rzym. X. 12). Bóg miłuje, kto miłuje, jest, niech sprawi, aby wszyscy byli jednego ducha, jednomyślni, jedni rozumiejąc, aby nie czynili niczego z kłóliwości, ale w pokorze jeden drugiego mając za wyższego nad siebie, nie upatrując każdy co swego jest, ale tego co drugich. (Philipp. II. 2, 3, 4.)

Do tego, zapowiadając pomyślny skutek i zarazem jako znak naszej przychylności, dołączamy błogosławieństwo apostolskie, które kochani Bracia, Wam i każdemu z Was powierzonym wiernym z największą miłością w Panu udzielamy.

Dan w Rzymie u św. Piotra 20 sierpnia roku 1901, a 24 naszego Pontyfikatu.

Leo P. P. XIII.

Tak więc Ojciec św. w piśmie swem nakazuje, aby duchowni nie brali żadnego udziału w sporach narodowościowych, aby tam, gdzie walka się toczy, z równą miłością zwracali się do jednej i do drugiej strony, aby dawali przykład miłości i łagodności chrześcijańskiej duszom ich pieczy powierzonym. Taka jest wyraźna wola Ojca św., której usłuchać winien każdy wierny syn kościoła katolickiego, nie wyłączając księży, biskupów i kardynałów.

Przeczytajcie przytoczone wyżej pismo kochani Bracia uważnie i objaśniajcie je wszystkim wiariusom.

Na cele wyborcze złożyli:

Kilkunastu centrowców z Welnowca pewnemu abstynentowi na krykę pańską 2 mk, pewne królice dla robotnika z Paszczowa, który się ulitował nad Górnosłazakami i z działy je wyjął, aby miał więcej litości 50 fen, zebrane na weselu w Janowie u Wincentego W. 5,40 mk, Podróża z Szopieniec do Katowic 20 fen, Gł. nauczyciel z Kat. Holdy 20 fen, Wartogłowianie Faltinowi na utrzymanie żandarmów i policjantów dla przeprowadzenia swej kandydatury 40 fen, P. Sz. z Zależa z kongregacji maryjańskiej, żeby ka. proboszcz nie wyzywał naszych postów 30 fen, A. F. na kulki do bata p. Korfantemu do Berlina 30 fen, robotnik z Welnowca na kaganiec p. inspektora, coby robotników nie pogryzł 50 fen, Śpięć z huty welnowskiej na brele p. inspektora, coby lepiej widział, którzy „Górnosłazaka” czytają 20 fen, Polka „poważnej Damie” na elementarz polski 50 fen, Hutnik na wodę dla mistrza cynkowego od Kleina 30 fen, Masarz z Zawodzia 1 mk, z Biskupic na fecher p. Napieralskiemu 50 fen, Wybraniec z Krasów:

niech żyje p. Kowalczyk 30 fen, Stanisław Cichocki 1 mk, Sylwester Gawęcki 1 mk, Bronisław Bolinski 1 mk, Franciszek Szymański 1 mk, Bolesław Gonczewicz 1 mk, Kominiarz z Król. Wielopola p. W. z Rybnika na automobil na rozwożenie gazet 1 mk, z Kamienia panu Korfantemu 50 fen, Przyjacieli prawdy z Świętochłowic na receptę dla wygojenia ran berlińskiemu agitatorowi 10 mk, Ze Świętochłowic 50 fen Królikowi, A. K. kapelonkowi za ładne odczytanie listu z ambony 35 fen, A. Sz. p. Korfantemu na bicz centrowy 20 fen, Od Polki 25 fen, p. A. N. na pociechę, B. 50 fen, p. Stęślikiemu na podróż do Berlina Grz. 30 fen niech żyje nasz poseł p. dr. Stęśliki, J. J. 25 fen, na wygładzenie centrowców ze Śląska, od 14-letniego przyszłego bojownika 25 fen na miotłę na centrowców, od Antosia Sk. 25 fen królikowi na smarowidło, A. Sz. 30 fen, dla hr. Błłowa, aby się nie wystraszył wąsów p. dra Stęślickiego.

Do wyborców Polaków!

Bracia! Zbliża się chwila, w której po raz pierwszy ojczyźnie naszej Polsce i światu całemu pokażać mamy, że tu na Górnym Śląsku żyją liczne rzesze ludu polskiego, który umie i chce bronić swych praw przyrodzonych, przez samego Boga mu nadanych.

Bracia! Te ostatnie chwile przed wyborami powinniśmy zużyć na to, aby jak najwięcej Polaków zbudzić do życia narodowego, aby ich oświecić i nakłonić do oddania kartki na Polaka-katolika.

Kto Polak, ten niech wyteży wszystkie swe siły i z poświęceniem pracuje dla naszej sprawy polsko-katolickiej, póki jeszcze czas!

Naszym staraniem winno być nie tylko to, abyśmy w dniu 16 czerwca zwyciężyli, lecz aby zwycięstwo nasze było jak najświetniejsze.

Wiara w słuszność sprawy naszej i jej zwycięstwo, oraz przekonanie, że w dniu tym Polska cała ma zwrócone swe oczy na zapominany dawniej zakątek ojczyzny naszej, niechaj będzie dla nas bodźcem w tej walce, którą w imię świętych praw naszych i w imię lepszej przyszłości wypowiedzieliśmy odwiecznym wrogom naszym — Niemcom centrowcom!

Pan Bóg czuwa nad dobrą sprawą! Dalej więc, Bracia do dzieła z ufnością w sercu, że Pan Bóg pobłogosławi pracy naszej!

Dla uniknięcia pomyłek podajemy jeszcze raz naszych polsko-katolickich kandydatów, na których poleciło nam „Polskie Towarzystwo Wyborcze na Śląsk”:

Bracia, którzy mieszkacie w okręgu bytomsko-tarnogórskim, głosujcie na p. dr. Jana Nepomucena Stęślickiego, lekarza Niekopucen z Siemianowic.

Bracia, którzy mieszkacie w okręgu katowicko-zaborskim, głosujcie na pana Wojciecha Korfantego, redaktora „Górnosłazaka” z Katowic.

Bracia, którzy mieszkacie w okręgu gliwicko-toszecko-hubinickim głosujcie na p. Józefa Siemianowskiego, redaktora „Głosu Śląskiego” z Gliwic.

Bracia, którzy mieszkacie w okręgu pszczyńsko-rybnickim, głosujcie na pana Jana Kowalczyka, redaktora „Górnosłazaka” z Katowic.

Bracia, którzy mieszkacie w okręgu raciborskim, głosujcie na p. dr. Józefa Rostka, lekarza praktycznego z Raciborza.

Bracia, którzy mieszkacie w okręgu

Bracia, którzy mieszkacie w okręgu
kluczborsko-oleskim, głosujcie na p.
Piotra Reskę, właściciela kamienicy
z Król. Huty.

Na Biskupice i Borzygwerk

tworzą komitet wyborczy stronnictwa
narodowego pp.:

Wiktor Gorzalka, majster szewski,
Błażej Widera, Jan Skworcz, Franciszek
Pustelnik, Jan Kulik.

Wiarusi! Dowiedzieliśmy się, że w naszej parafii niektórzy rozdzielają kartki na p. dr. Stęślickiego. Dajemy wszystkim do wiadomości, że to jest omyłka. Nasza parafia należy do powiatu zabrzańskiego, a tu kandydatem naszym jest pan Wojciech Korfanty, na niego też trzeba głosować. Wystrzegajcie się takich omyłek.

Komitet parafialny:

Błażej Widera, Wiktor Gorzalka, Jan
Skworcz, Franciszek Pustelnik,
Jan Kulik.

Na Dab

jest naszym mężem zaufania majster
piekarski p. *Jan Kania* z Dębu. U niego
są kartki na p. Korfantego.

Do wyborców Polaków.

Polskie Towarzystwo Wyborcze wydało, jak wiemy, 'naukę o wyborach do parlamentu, która rozeszła się w licznych tysiącach po całym Śląsku Polskim. Mimo to w ostatniej chwili jeszcze czujemy się zniewoleni do ogłoszenia uwag niniejszych, aby żadne nie zaszło nieporozumienie.

Powtarzamy raz jeszcze, że wybory trwają od godziny 10 rano do godziny 7 wieczorem, a nie do 6, jak to niektórzy urzędnicy gminni, mianowicie w powiecie rybnickim głoszą.

Wszystkich Polaków prosimy, aby jaknajrychlej pospieszeli do urny wyborczej, o ile możliwości, już w godzinach przedpołudniowych.

W godzinach południowych powinni mianowicie bracia hutnicy dopilnować swego obowiązku. Górnicy, mający nocną szychte, najlepiej zaraz rano pospieszą do lokali wyborczych, ci zaś, którzy mają dzienną szychte, niechaj prosto z pracy podążą do urny wyborczej, bo punktualnie o godzinie 7 wieczorem przewodniczący kończy wybory bez względu na to, czy wszyscy obecni w lokalu wyborcy głos swój oddali lub nie.

Kartkę z nazwiskiem kandydata na posła winien każdy wyborca przynieść ze sobą **czystą i niepoplamioną**, w lokalu wyborczym bierze sobie kopertę z urzędową pieczęcią, *idzie na osobne miejsce i odwróciwszy się tak, aby nikt go podpatrzeć nie mógł, na kogo głos swój oddaje, wkłada swą kartkę niezwinęłą do koperty i tak oddaje ją przewodniczącemu wyborów. Pamiętać należy o tem, aby mieć ręce zupełnie czyste, każda bowiem kartka poplamiona jest nieważna.*

Zmuszać wyborców, aby tak lub owak głosowali, nie wolno nikomu, nie wolno mianowicie pracodawcom lub urzędnikom wywierać nacisku na wyborców. Prawo ciężko karze tych, którzy podobnych dopuszczają się zbrodni. *Kto przemocą lub groźbą zmusza wyborcę do głosowania na swego kandydata, podlega karze więziennej od 6 miesięcy aż do 5 lat. Kto za pieniądze głos swój sprzedaje lub też za pieniądze głosy na swego kandydata kupuje, podlega karze więziennej od 1 miesiąca do 2 lat.* Tak zabezpiecza prawo wolność głosowania. Zatem nikt nie powinien dać się zastraszyć czceniemi groźbami, ale powinien polsko-katolickie sumienie jego, zaś o wszystkich takich groźbach i wymuszaniach prosimy nadysłać nam szczegółowo a prawdziwie sprawozdania, abyśmy z nich odpowiedni zrobić mogli użytek.

Srodze karze prawo także tych, którzy
wynik głosowania **rozmyślnie fałszywie
zapisują**, aby w ten sposób przyczynić
się do zwycięstwa swych kandydatów.
Przepis ten odnosi się mianowicie do
przewodniczącego, oraz zarządu wybo-
rów w poszczególnych lokalach wybor-
czych. Gdyby więc wydarzyć się miały

takie wykroczenia, należy nam o tem donieść.

Przedewszystkiem zaś należy zachować spokój i powagę. Wiemy wszyscy bardzo dobrze, z jaką zawziętością i zaciekleścią zwalczają nas Polaków-katolików wrogowie nasi, mianowicie Niemcy-centrowcy, wiemy bardzo dobrze, jakie oburzenie panuje w kołach ludności polsko-katolickiej na wrogów naszych, którzy najpodlejsze rozszerzają na nas kłamstwa, którzy nas odsądzają od czci i wiary i odmawiają nam uczuć katolickich i przywiązania do wiary naszej św., którzy wreszcie nadużyli powagi biskupa kardynała Koppa do tego, aby zgnieść ruch nasz polsko-katolicki i uratować w ten sposób panowanie znie-nawidzonego przez nas wszystkich stronictwa *niemieckiego centrum*.

Niemcy-katolicy, mianowicie księża wiedzieć powinni i wiedzą bardzo dobrze o tem, że »Kolo Polskie,« do którego odtąd wysłać będziemy posłów naszych, *jest co najmniej tak samo katolickie* jak niemieckie centrum, że w tem »Kole Polskiem« zasiada kilku księży katolickich, gorliwych w wypełnianiu swych kapłańskich obowiązków, wiedzą o tem wszystkiem księża centrowcy, a mimo to szerzą te brzydkie o nas oszczerstwa.

Z góry byliśmy przekonani o tem, że wrogie wystąpienie niemieckiego duchowienstwa silną wywoła reakcyę, że wzburzy umysły, że do tem bardziej stanowczej obrony swych interesów narodowych powoła lud polsko-katolicki. Rozumiemy i uznajemy w całej pełni szlachetne oburzenie wszystkich zacnych synów ojczyzny naszej, ale właśnie ta świadomość nakłada nam podwójny obowiązek przestrzeżenia wszystkich kochanych braci naszych, aby mianowicie w dniu wyborów, nie dali się porwać uniesieniu, aby w słusznem swem oburzeniu nie dali się spowodować do rozpaczliwych czynów, które prawo ciężkimi karze karami.

W chwili namiętności bardzo łatwo o przykre zajście, bardzo łatwo kogo obrazić, albo co gorsza, podnieść na niego rękę, dla tego wszystkich prosimy gorąco, aby zachowali należyty spokój i powagę. Wrogowie nasi czyhają na to, abyśmy się kłóczyli, kłómy, czynów, i wielką mieliby z tego radość, gdybyśmy za obelgi lub pobicie wędrować musieli do kozy!

Sprawa nasza jest święta i święta jest walka, która nas czeka. Już dla tego więc powinniśmy dbać o to, ażeby wszelkie środki, które nas mają doprowadzić do zwycięstwa, były czyste, aby wszelkie drogi, po których do owego szczytnego zdamy celu, były proste i dobre, jak dobry i wzniosły jest cel sam. Bądźmy mężni, nieustraszeni i stanowczy, ale nie przekraczajmy nigdy granic prawem nakreślonych.

Wypelnijmy obowiazek nasz uczciwie a szczerze, lecz nie zwazajmy na zachepki, pracujmy wytrwale, nie dajmy sie odwieść od wypelnienia obowiazku swego ni przemocą, ni groźbą, ni prośbą, ale nie bierzmy także w rachubę obelg i zniewag, jakimi obсыпа́w nas będą nieprzyjaciele nasi. Jeśli nas przeciwnik znieważy, nie odpowiadajmy mu na to, nie zwazajmy na niego, nie odpłacajmy mu pięknem za nadobne. Mianowicie trzeba być ostrożnym wobec urzędników, jak żandarmów i policyantów, których rząd w szczególnej mierze opiekuje.

Jeśli w ten sposób pracować będzie
my dla sprawy naszej, wtenczas liczyć
możemy na zwycięstwo.

Pan Bóg, który zesłał na nas te ciężkie próby, on dopomoże nam do tego, abyśmy z pokorą zniesli wszystko złe, jakie nam grozić może, jeżeli z ufnością losy nasze w Jego wszechmocne złożymy ręce.

Sprawa dobra zwyciężyć musi i zwycięży, a zwycięstwo będzie tem świętsze, jeśli pomimo wszelkich przykrości nam wyrządzonych z powagą i spokojem kroczyć będziemy do naszego celu.

W końcu prosimy wszystkich naszych mężów zaufania, aby w lokalach wyborczych wytrwali do końca. Liczenie głosów rozpocznie się dopiero o godzinie siódmej wieczorem i trwać będzie może dwie godziny lub więcej. Trzeba zapisać sobie głosy, jakie padły na poszczególnych kandydatów, a więc ile głosów dostał socyalista, ile rządowiec, ile centrowiec i ile nasz kandydat polsko-katolicki, i spieszyć nam o tem donieść.

telegraficznie lub też przez telefon, albo wreszcie kartą pocztową, abyśmy jak najrychlej ogłosić mogli wynik wyborów.
Pracujmy i ufajmy w pomoc Bożą.

Zacne polskie duchowieństwo w obronie ruchu narodowego.

Właśnie otrzymaliśmy na drodze telegraficznej z *Poznania* następującą radosną wiadomość:

»Nietylko wśród społeczeństwa świeckiego, lecz nie mniej wśród naszego *duchowieństwa* list pasterski ks. kardynała Koppa przykre zrobił wrażenie. Zapal dla sprawy narodowej na Górnym Śląsku coraz większy; wszystko po waszej stronie.

W tych dniach odbędzie się w samym Poznaniu i na prowincyi szereg mszy świętych na intencję Waszych wyborów oraz sprawy polsko-katolickiej na Górnym Śląsku, by lud górnośląski mimo pokus, czyhających nań ze wszęch stron i w różnych postaciach wiernym pozostał Kościołowi świętemu i naszej drogiej Ojczyźnie, jako też dzielnym przywódcom na rodowego ruchu na Śląsku, którzy na sztandarze swym polsko-katolickim święte wypisali hasło: W imię Boże! Za Wiarę i Ojczyznę!

Tyle podaje w telegramie nasz przyjaciel poznański. Skoro otrzymamy bliższe listowne szczegóły, podamy je do wiadomości naszych czytelników. Na razie stwierdzamy, że silnie wierzyliśmy w uczucie sprawiedliwości i patriotyzmu naszego zacnego polskiego duchowieństwa. W tej wierze potwierdziła nas dzisiejsza wiadomość, nadesłana nam ze stolicy Wielkopolski; to też z tem większą ufnością spoglądamy w przyszłość i oczekujemy dnia

16-go czerwca,

który — co daj Boże! — będzie dniem tryumfu i zwycięstwa naszej Wiary i Ojczyzny.

Zebranie centrowców w Mysłowicach.

Na sali p. Krawczyka nasi centrowcy urządzili sobie w Boże Ciało zabranie. Przemawiał ks. Stephan, przytaczając różne ustępy z „Katolika” i „Dziennika Śląskiego”, według których kandydat nasz na Mysłowice p. Korfanty miałby być socyalistą, lżyć nasze świętości religijne i t. d. My już wszyscy o tem wiemy, że to wszystko kłamstwa, rozsiewane przez „Katolika”, a podawane dalej przez jego czułych braciszków centrowców. Tośmy też nie wierzyli wcale ks. Stephanowi i nie przyzywaliśmy żadnej wagi do jego przesłó 1½ godzinnej mowy, w której wychwalał centrowców pod niebiosa.

Potem zabrał głos proboszcz myślowicki ks. Kłaskza. Powołując się na swą 21-letnią działalność w myślowickiej parafii, twierdził, że jeszcze nigdy nie powiedział nieprawdy. Ktoby zaszczylił temu zaprzeczyć, tego prosił ks. proboszcz, aby powstał i udowodnił mu to. Powstał tedy pewien gospodarz i oświadczył ks. proboszczowi, że niestety już mu się zdarzył niegdyś taki wypadek. Było to mianowicie przed wyborami do myślowickiej rady miejskiej. Wówczas ks. proboszcz namawiał swych parafian, aby oddali swe głosy na adwokata pana Mierzejewskiego, który miał zapobiedz nakładaniu wyższych podatków na miyszczan. Niestety mimo wyboru p. Mierzejewskiego podatki podniesiono. A więc przyrzeczenia centrowców nie mają trwałych podstaw. Wobec tego zebrani zaczęli wołać: niech żyje Korfanty! i zaczęli opuszczać salę. Księża zwykli wychodzących, aby zostali, ale tylko drobna cząstka usłuchała.

Zabrał potem głos niejakiś Korus i zaczął mówić pogardliwie o p. Korfantym, przekreślając jego nazwisko. Wobec tego pozostali na sali zebrani oświadczyli, że jeżeli on nie wie dokładnie, jak brzmi nazwisko p. Korfanta, to nie może im też nic dokładnego powiedzieć o nim, po czym opuścił wszyscy salę.

Tak się skończyło zebranie apostołów centrowych w naszych Mysłowicach. Miejmy nadzieję, że wszyscy Mysłowiczanie dają im podobną odpowiedź w dniu wyborów. Trzeba nareszcie skończyć z tymi panami, którzy się nie

wahają, fałszywie podawać swemu biskupowi informację, nakłaniając do listu pasterskiego, opartego na niestety niesłusznych podstawach i faktach. Bronimy się przed centrowcami-germanizatorami, ale zostajemy wiernymi dziećmi naszego Kościoła katolickiego. Dzieje nam się krzywda, ale błogosławieni, którzy cierpią prześladowania dla sprawiedliwości, albowiem ich jest Królestwo niebieskie».

Wiec centrowców w Świętochłowicach.

W czwartek, w uroczystość Bożego Ciała i nasi centrowcy zwołali zebranie przedwyborcze, aby ratować zachwiane stanowisko swoje i p. Królika, a sądzili, że tem łatwiej im się to uda, skoro ludowi dadzą znów jakieś niby dobrodziejstwo centrowe.

Od dość dawna pragnieniem było parafian świętochłowskich, aby założyć towarzystwo polsko-katolickie, i w ostatnim czasie zamierzało też kilku wiarusów sprawę tę uskutecznić. Nasi księża dotąd nie pomyśleli o założeniu towarzystwa, dopiero gdy wiarusi sami do tego zabrać się chcieli, wtedy dopiero poznali księża, że trzeba to samemu zrobić, no a przytem kierowali się też pewnie nadzieją, że przez to towarzystwo będą też mogli wpłynąć na wybory.

To też na czwartek zwołano zebranie na salę Kryszą, aby i założyć towarzystwo i prztem też upiec pieczeń centrową. W ciekawy też to sposób założono to towarzystwo; nie członkowie wybierali sobie przewodniczącego, i nie radzili nad ustawami, lecz ks. proboszcz oświadczył tylko krótko, że przewodniczącym towarzystwa jest ks. kapelan Hiller, a jego zastępcą ks. kapelan Gaska — no i towarzystwo było założone. Ucieszyliśmy się bardzo, że ks. proboszcz nic nie wspomniał o przyłączeniu towarzystwa do niemieckiego »ferbandu« w Berlinie, dla tego też około 150 członków przystąpiło do nowego towarzystwa w nadziei, że nigdy do »ferbandu« przyłączonem nie zostanie, gdyż w przeciwnym razie musielibyśmy jako członkowie stanowczo przeciwko temu zaprotestować.

Po założeniu towarzystwa zabrał głos ks. dr. Stephan, który w przeszło godzinnej przemowie prawił nam o rzekomo wielkich dobrodziejstwach centrowych. Przekonał się jednakże, jak w innych miejscowościach, tak i tutaj, że lud polski nie pozwoli już sobie tak łatwo oczu zamydlić. To też co chwilę przerywano mówcy uwagami, nie bardzo pochlebnymi dla centrum, lub też nie chcąc narażać się na wyprowadzenie przez policję, która każdego głośno się odzywającego przeciwnika centrowców natychmiast wyrzucała za drzwi, rozchodził się po sali ogólny groźny pomruk i krzakanie. Ks. Stephan nic nowego zresztą nie powiedział ponad to, cośmy już tyle razy z ust jego na innych wiecach słyszeli. Niewieleśmy też sobie już robili z jego twierdzenia, jakoby dla być miały dobrodziejstwem dla robotników, gdyż w to niezgrabne rozumowanie ani by dziecko już nie uwierzyło. Nie wierzyliśmy mu też bynajmniej, gdy wychwalał ks. Stephan czule serce centrowców dla ludu i narodowości polskiej, jakoby jedynymi byli obrońcami Polaków.

Na taki lep już nas ks. Stephan nie złapie, bo my wiemy dobrze, że centrowcy jako Niemcy netylko że nas szczerze bronić nie mogą, ale nawet wprost dążą do tego, aby nas wynarodowić. Nam już się oczy otworzyły, że Polaka bronić może tylko Polak i tak bronić nas będą nasi posłowie, którzy wstąpią do Koła polskiego. Przytoczył ks. Stephan kilka przykładów, w których to niby centrowcy brnili w parlamencie Polaków, i to — jak sam mówił — w ostatnim czasie.

Czemuż to ks. Stephan nie przytoczył przykładów z dawniejszych lat — otóż prosta rzecz — dla tego, że dawniej centrowcy wcale się o nas nie troszczyli, a dopiero w końcu swego 5 letniego mandatu polskiego, jako w przeddzień nowych wyborów, chcieli okazać nam swą troskliwość, aby potem znów mógł być wyrzutek. My wiemy bardzo dobrze, że dbają oni o nasze dobro tyle, co pies o piątą nogę, a centrowy poseł Fritzer wyraźnie powiedział w parlamencie, że jeżeli oni czasem bronią Polaków, to nie dzieje się to czasem z miłości dla

nich, — a temu chyba ani ks. Stephan nie będzie śmiał zaprzeczyć.

Wszystkie te powyższe wywody nie zrobiły też na nas najmniejszego wrażenia, zato wprost oburzyć każdego musiało zakończenie mowy ks. Stephana. Przyznać musiał niejako sam ks. Stephan, że na osobę naszego polskiego kandydata pana Stęślickiego nic złego powiedzieć nie może, chcąc jednakże jaknajwięcej zohydzić w oczach ludu polskiego Polskie Towarzystwo Wyborcze i tem samem wszystkich jego kandydatów, powtórzył ks. Stephan wszystkie obrzydliwe oszczerstwa socjalistycznej „Gazety Robotniczej” i znikczemniałego i znieczczonego „Katolika”, skierowane przeciwko osobie p. Korfatego, kandydata polskiego w okręgu katowicko-zabrzejskim.

Choć się więc niby oglednie zastrzegł, że nie wypowiada w tej sprawie własnego sądu, to jednakże przedstawił pana Korfatego jako socjalistę, bluźniercę itd., a nawet w końcu nie zawahał się przed zfałszowaniem prawdy, twierdząc, jakoby się p. Korfanta był przyznał do winy. Wszystkie inne artykuły, dotyczące tej sprawy, ks. Stephan odczytywał dosłownie z gazet, w tym przypadku jednakże tego nie uczynił, tylko własnymi słowami przytoczył odnośny ustęp z korespondencji nadesłanej do „Górnolazaka”, i to przytoczył go — fałszywie i jako słowa p. Korfatego, podczas gdy była to korespondencyja, jak to wszyscy bardzo dobrze wiemy, którzy jesteśmy czytelnikami „Górnolazaka”.

Takie przekręcanie prawdy jest bardzo znamienne. To też oburzenie o to było tak wielkie, że wśród groźnych okrzyków nie oszczędzono i ks. Stephana, wołając, żeby do Berlina szedł ludziom zamydlać oczy i nam tutaj dał spokój, a na okrzyk wzniesiony na cześć Królika, powstały śmiechy, i wolano: Królik uciekł oknem, niech żyje Stęślicki! —

Na sali było obecnych może z 1000 osób, a byłoby z pewnością więcej, gdyby ks. proboszcz nie był prawie w ostatniej chwili ogłosił, że zebranie odbędzie się już o godz. 1 po południu, a nie dopiero o 3. Pomimo tego jednakże, pomimo całego szeregu gorliwych policyantów i żandarmów, pomimo, że było też obecnych dużo Niemców urzędników, sztygarów itp., którzy pilnie śledzili, jak się robotnicy nasi zachowują, pomimo tego wszystkiego jednakże mogli się dobrze centrowcy przekonać, że panowanie ich przepadło.

To centrum, którego hasłem jest: *za prawo, wolność i prawdę — walczą bezprawiem, kłamstwem i szuka pomocy w polityce przeciwko wolnym obywatelom*, byle tylko uratować swoje panowanie, zdobyć znowu mandaty poselskie od ludu polskiego, a potem znow go — walić do pysku.

Wiarusi! Jeszcze tylko kilka dni, a damy im dobrą odprawę: posłem na-

szym będzie p. dr. Stęślicki z Siemnowic!

Ludu polski, nie wierz Niemcom.

Że my Polacy zdobyliśmy się na to, że chcemy swych polskich posłów wysłać do Berlina, ażeby nas bronili od ciągłego ucisku hr. niemieckich, za to powinniśmy być wdzięczni Towarzystwu Wyborczemu, które nie szczędziło trudów i kosztów i postawiło nam kandydatów. Wdzięczność naszą powinniśmy okazać przez to, że staniemy w wtorek 16-go czerwca jak jeden mąż do urny wyborczej i oddamy kartkę na posłów polsko-katolickich z ludu. Na nasz okręg w Lubliniecko-Gliwicko-Toszeckiem mamy głosować na p. Józefa Siemianowskiego, którego powinniśmy wybrać posłem, a to wtedy osiągnąć zdołamy, gdy jaknajwięcej kartek z jego nazwiskiem oddamy. — Jeżeli nie chcemy być dalej tak lub gorzej jeszcze uciskani, to musimy naszego posła wysłać do Berlina, ażeby on nasze ciężary i krzywdy ministrom mógł przedłożyć. Hr. B. nigdy za nami się nie ujął, lecz prawili, że u nas najlichszy robotnik 5 mk dziennie zarobi, że robotnik nasz ma tak dobrze jak w niebie, tak więc ministrowie mu wierzyli. — Precz z hr. B! My musimy mieć naszego posła p. J. Siemianowskiego, dobrego Polaka i katolika.

Robotnik.

Wiadomości ze świata.

Rewolucya na Bałkanie.

W Salonice ogłoszono w tych dniach wyrok w sprawie wybuchów dynamitowych. Motywy stwierdzają, że żaden obwiniony nie złożył całkowitego zeznania. Na śmierć skazano: Pawła Poczewa, dwudziestodwuletniego sprawcę zamachu na statek „Gwadałkwir”, dalej 24 letniego właściciela sklepu, z którego wykonano podkop pod Bank otomański, wreszcie kilka macedończyków, którzy wykonali podkop i założyli bomby. Wyrok ogłoszono uroczyście wobec przedstawicieli mocarstw.

Wiadomości poloczne.

Śląsk.

Katowice. W niedzielę dnia 14 bm. o godz. 1/8 rano odbędzie się w Klasztorze w Bogucicach msza święta na intencje pątników, którzy w Zielone Świątki odbyli pielgrzymkę do Częstochowy.

Zastępca przewodnika.

Katowice. Przed bytomską izbą karną stawała we wtorek znana szajka Haasego, składająca się z 14 osób, która w ubiegłym roku wykonała tutaj liczne kradzieże z włamaniem, robiąc nie mały popłoch wśród tutejszego kupiectwa.

Sąd skazał Haasego na 9. Niemczyka na 7, Rosemanna na 4 a dalszych dwóch na 2 lata i 3 miesiące i rok i 8 miesięcy domu karnego; prócz tego skazano jeszcze 5 osób na więzienie od 2 miesięcy aż do 2 1/2 roku. Resztę uwolniono.

Roździeń. W poniedziałek odbyło się tu w lokalu „Gesellenferajnu” u p. Schweda zgromadzenie poufne centrowców o godzinie 7 wieczorem. Było to bardzo tajne zebranie, bo na nie mógł tylko ten przybyć, którego zaprosił ks. proboszcz. Miał tam ks. proboszcz mowę, w której wychwalał pana Letochę i centrum. Wspominał także o p. Korfantom i o p. Kowalczyku. Na pierwszego wygadywał, że nie ma wielkiego wykształcenia, iż w Katowicach w gimnazjum nie dopuszczono go do złożenia egzaminu, a na wszechnicy we Wrocławiu był tylko gościem. Mówił dalej, że choćby było sto takich Korfantych w Berlinie, to nam nie pomogą do tego, żebyśmy 14 marek na dzień zarobili.

My nie żądamy 14 marek na dzień, tylko żądamy tyle zarobku, żebyśmy mogli z naszą rodziną porządnie i uczciwie żyć. Niech nam ks. proboszcz nie zazdrości lepszego zarobku, bo, jeżeli my więcej zarobimy, to i jemu się też więcej dostanie.

Zaś o p. Kowalczyku mówił, że tenże się uczył teologii, ale później „powiesił” teologię na gwoździu i poszedł „za redaktora”. Potem zachęcał wszystkich do agitacji za Letochę, bo tu chodzi o świętą sprawę i kościół katolicki. O narodowość ks. proboszczowi widać wcale nie chodzi, bo mówił, że narodowość, to ino jest taka szata, którą człowiek na sobie nosi, a Pan Bóg nie będzie się pytał, jaką szatę kto ma, ino jak w niej pracował. Ja zaś księdzu proboszczowi powiadam: Iluż to już takich przykładów mamy, że kto swoją narodowość polską utracił, ten i utracił swoją św. wiarę katolicką. Potem zgłaszali się mężowie do proboszcza, co będą stali z kartkami przy salach wyborczych i agitowali i roznosili po domach kartki na p. Letochę. Dla zachęty dał ks. proboszcz jedną i pół beczki piwa i dwa pudełka cygar.

Więc bacność, wiarusi z Roździenia, bacność z Wilhelminy i z Borków, bo w trochę niebezpieczeństwa dla nasz sprawy. Agitujcie i pouczajcie tych katratów, co to jeszcze ciągną do centrowego obozu, ażeby wszyscy oddali kartki na p. W. Korfatego, ażeby się ks. proboszcz po wyborach przekonał, że nasza parafia nie jest ino szczerze katolicka, ale i szczerze polska.

Parafianin.

Ruda. Zebranie Związku katolickich robotników, które miało się odbyć w zeszłą niedzielę, odbędzie się podobno w niedzielę dnia 14-go czerwca na sali p. Harazima. Będzie tam przemawiał ks. dr. Stephan z Berlina, (naturalnie na cześć centrum i Letochy). Goście

mogą wziąć udział. Wiarusi, korzystajcie zatem z tego, aby w danym razie za-protestować przeciw narzucaniu nam posłów centrowych.

Radzionków. Na tutejszej kopalni przyniośli węgle dwóch młodych górników tak nieszczęśliwie, że jeden poniósł śmierć na miejscu a drugi zmarł w drodze do lazaretu.

Chudów. W Gliwicko-toszecko-lublinieckim okręgu wyborczym powstała nowa, bezimienna partya, która jako program swój wypisała:

1. zwalczać zamiary Polaków i socjal-demokratów, ponieważ te partye występują przeciw mocnemu ugruntowaniu „faterlandu”; 2. zwalczać także i centrum, albowiem ta partya pomimo dotychczasowego wielkiego znaczenia i wpływu między niższym ludem nie zatajowała polskich dążeń narodowych i wzrostu polskiego ruchu ludowego i przez to bardzo zawiniła.

Nowego kandydata nie chrzczonej partyi wysławia odezwa, że jest mężem mocno „faterland” miłującym, który wszelkiemu wrogiemu Niemcom działaniu tamę położy, który w swoich zamiarach tylko myśli o dobro Niemców kierował się będzie.

Ja życzę, żeby nowa, jeszcze nie chrzczone partya, Ballestremowi połowę zwolenników oddała, ale żeby z naszej strony ani jeden głos na nieprzyjaciół naszych nie padł, bądź na Ballestrema, bądź na Schradera.

Woszczyce. Kochani bracia! Słyszeliście z ust ks. proboszcza zeszłej niedzieli, jak niebezpieczną gazetą ma być „Górnolazak”. Nie lękajcie się jednak, lecz przeczytajcie sobie spokojnie w „Górnolazaku” lub „Straży nad Odrą” odpowiedź księdza Polaka na list pasterski naszego ks. biskupa. Przeczytajcie sobie także list Ojca św. do biskupa Ołomunieckiego na Morawach, a przekonacie się, jaką krzywdę wyrządzono redaktorom „Górnolazaka”. Powiedział wasz ks. proboszcz na kazaniu, że ktoby czytał „Górnolazaka” nie dostanie rozgrzeszenia, choćby po nie szedł aż do Rzymu.

Myli się jednak ks. proboszcz, bo przecież nawet my prostacy wiemy z katechizmu św., że Ojciec św. ma najwyższą władzę w kościele katolickim, bo co on rozwiąże, będzie rozwiązane. Nie pozwólcie się zastraszyć przez ks. germanizatorów, bo im tylko na tem zależy, aby przeprowadzić Faltina jako posła. Musi to jednak być lichy poseł, jeżeli go księży aż z ambony muszą polecać. Precz z takim posłem. Naszym posłem musi być pan Jan Kowalczyk, na tego oddajcie swe głosy bo wiecie, że wam za to ani włos nie spadnie z głowy.

Od Redakcyi.

L. 13. Odebrałem Bóg zapłać!

Szanownym Czytelnikom

donosimy, iż od 1-go Lipca zacnie wychodzić

tygodnik ilustrowany „Gwiazda”.

W drugiej połowie bieżącego miesiąca wydamy zeszyt pierwszy okazowy w nakładzie 50 000 egzemplarzy.

„Gwiazda” będzie wydawana na **bardzo ładnym papierze z kolorową okładką**. Zawierać będzie artykuły z rozmaitych działów wiedzy, stale 2 piękne, bardzo zajmujące **powieści**, piękne **obrazki**, objaśniające treść powieści i innych artykułów, dalej osobny **dział humorystyczny z licznymi obrazkami**, będzie podawać opisy miast i obyczajów ludowych w rozmaitych stronach ojczyzny naszej i świata, pamiątek z przeszłości, żywoty śś. Polskich itd. Nadto będą się znajdowały artykuły lekarskie, prawnicze i t. d. Wszystko zaś będzie okraszane jak najobfitszą ilością doborowych obrazków na dobrym papierze.

W każdym zeszycie „Gwiazdy” będą **szarady, łamigłówki i zagadki** obrazkowe z mniejszymi lub większymi nagrodami.

Oprócz tego będzie posiadała „Gwiazda” osobny **dział polityczny**, zawierający pomiędzy innemi stały przegląd polityczny z tygodnia, informacje o naszej domowej polityce, wiadomości oraz przegląd innych gazet itd. Będziemy także zamieszczać **obrazki, objaśniające zdarzenia najnowsze**, portrety ludzi wybitnych i t. d. Słowem nie zapomnimy o niczem, co dotyczy życia ludu naszego pod względem narodowym, społecznym, zarobkowym i towarzyskim.

Cały rocznik oprawiony w gustowną okładkę, będzie prawdziwą ozdobą domu katolicko-polskiego.

Zeszyt „Gwiazdy” kosztować będzie 15 fenygów, 13 zeszytów w kwartalnej przedpłacie na pocztie i u wszystkich pp. agentów

tylko 1,25 mk.

W przeświadczeniu, że sumiennie spełniać będziemy przyjęty na siebie obowiązek, prosimy Szanownych Czytelników, aby darzyli nas swem zaufaniem i poparciem.

Redakcyja „Gwiazdy”.

~~~~~ Na życzenia wysyłamy numer okazowy. ~~~~~

Panów agentów oraz tych wszystkich, którzyby zechcieli się zająć rozszerzaniem „Gwiazdy”, prosimy o wiadomość pod adresem: „Gwiazda”, Bytom (Beuthen O.-S.)

Założona
1873.

„Westa“

Założona
1873.

Bank wzajemnych zabezpieczeń na życie
w Poznaniu.

Zabezpiecza
kapitały płatne przy śmierci
osoby zabezpieczonej.

Zabezpiecza
kapitały płatne przy śmierci
osoby zabezpieczonej
ze skróconem skład-
kowaniem.

Zabezpiecza
kapitały płatne w chwili,
gdy zabezpieczony do-
żyje pewnego z góry ozna-
czonego wieku, np. 50-go
lub 60-go roku życia,
lub zaraz w razie rychlej-
szej śmierci.

Zabezpiecza
kapitały na studia, woj-
skowość i posag dla
synów i córek.

Biura w własnym domu św. Marcin 61.

Dywidendy udzielono za rok 1899 6%, za rok 1900 10%, za rok 1901 10%.

Agenturę „WESTY“ na Katowice i okolicę ma
W. Szyperski, Katowice, ul. Andrzeja 2 I. w Banku ludowym.

David Markus, Katowice

- tylko rynek, narożnik ulicy zamkowej (Schlossstr.)

Specjalny dom garderoby dla mężczyzn i dla dzieci.

Po skończonym przebudowaniu moich lokali polecam wielki wybór wszelkich w zakres mego interesu wchodzących artykułów po zadziwiająco tanich cenach.

Osobny oddział na garderobę męską podług miary
pód kierownictwem tylko najlepszych sił.

Do pierwszej komunii św.

nadeszły świeżo:

Czarne i białe materye na suknie metr pocz. od 60 fen.
Batysty białe w najładniejszych wzorach „ „ „ 48 „
Szałe i chusty białe z tkaninami kwiatami „ „ „ 1,95 mk.
Damasty w najładniejszych desenach wąskie i szerokie.

Oprócz tego stale w wielkim wyborze:

Materye na suknie kolorowe, podwójna szerokość, metr po 42, 70, 83, 95, 115 fen. Płótna na poizwy po każdej cenie. Wielkie chusty do okrycia w najnowszych wzorach. Białe i kolorowe chusty piusowe od 1,85 mk. Świeże jedwabie na zapaski i suknie.

Wielki wybór

spodniów, kołnierzy, pończoch, sukienek, guzików, białych, gorsetów, kamizelk, kołnierzy z przedkami, krawatów, flaneli, kołnierzy, derków na kołnierze, kołnierzy na białka, derków do podróży.

Jak zawsze otrzyma każdy odbiorca przy zakupie od 10 marek albo materyi na bluzkę lub też na zapaskę darmo.

Emanuel Warzecha, Katowice, Rynek 5.

Kupujcie i wspierajcie waszych rodaków!

Centralna hala mebli Bracia Glücksmann,

ul. Fryderykowska 11, Katowice, ul. Fryderykowska 11

meble, towary polsirowane
lustra i dekoracje.

Bogaty wybór po bardzo niskich cenach.

Dostawa do domu! Spłata częściowa bez podwyższenia ceny!

5 dni na próbie

nie prosząc o zwrot — bez zapłaconia naprzed — bez przymusu kupna
przysyłamy każdemu interesentowi **franko**

naftową maszynkę żarową „Schapirolicht“

Świeci jak gazowe
światło żarowe.
Spotrzebuje w 20 go-
dzinach tylko 1 litr
nafty.

1 kompl. palnik
„Schapiro“
z podnoszką i cylindrem
mk. 8,50.

„Model 1903“.

Stosownie do każdej
lampy naftowej.

Kerman Kurwitz

8 Sp.,

Berlin G.,
Stralauerstr. nr. 56.

Najtańsze obuwie

jest w
składzie obuwia

„
Miodownika“

Katowice,
ul. Grandmanna 80
naprzeciw Fuchsa.

Dla przystępujących do pier-
wszej komunii św. ceny tańsze.

Pożyczki

na wszelkie cele, w każdej wy-
sokości przez K. B. Koschor-
ka, Berlin SW. 48. Porto
na odpowiedź.

Pieniądze

każdej wysokości, natych-
miast na rewers, hy-
poteki, weksle, zabezp.
na życie pod kurs. warunkami.
A. Löhlhoffel, Berlin W. 64.
znaczek na odpowiedź.

Do sprzedania

place

pod budowę domów lub fabryk w Sosno-
wcu dla zagranicznych u
geometri Malinowskiego.

Dr. E. Schmidt
OIEKUSŁUCHOWY
Tęże prawdziwy
i skuteczny środek na
uszuwa czasową głuchotę
wyciek uszu szum w uszach
i przypięty słuch nawet w
wypadkach z dawienia.
Do nabycia po 2 zł. za fla-
szkę wraz ze sposobem użycia jedynie w aptece
Wilhelma Kaiser'a
w Katowicach.

Wprost z fabryki rowery „Kometa“

sa i w roku 1903 naj-
tańsze i najlepsze,
od r. 1886 słynne
i znane, już od 76
mk. do nabycia z gwarancją.
Płaszcz na koła po 4,70 mk.
Weże „ „ „ 3,80 „
Całkowite przyrządy „ 15, — „
z gwarancją.
Ilustrow. katalogi bezpł. i franko.
Kometwerke, Aut.-Gas.,
Dresno (Dresden) 196.
Fabryka rowerów i przyrządów.
Do miejscowości, gdzie nie mamy
zastępcy, wysył. towar bezpośredni.

Gospodarstwo

z 23 morgami pola, budynki ma-
sywne, jest z powodu starości
tanie do sprzedania. Gdzie? po-
wie Wojciech Felka z War-
szawy p. Sohras O.-S.

W Księstwie Poznańskim
w mieście powiatowym Gosty-
niu jest zaraz na sprzedaż

dom,

wielki warsztat i remiza,
do tego 1/4 morgi ogrodu, bu-
dynki wszystkie nowe, masy-
wne budowane, stosownie miej-
sce dla kolidzieja, na robotę
powozową egzystencja całkiem
zapewniona. Cena 11 000 mk.,
na hipotecę może pozostać 4000
mk. Zgłoszenia przyjmuję

Józef Śląski,
Gostyń L. P.

W Niem. Piekarach jest

DOM

maszynnie budowany z 9 po-
mieszczeń i piękny kawałek zie-
mi na urządzenie ogrodu w po-
dobu wsi za 10 000 mk. do
sprzedania. Bliższe szczegóły
udzieli M. Wachner,
naprzeciw kościoła.

Sklep

z remizą i pomieszczeniem, na-
dający się dla kupca lub rze-
mieśnika, jest natychmiast
do wynajęcia.

Józef Korfanty,
Sadzawka p. Laurahuta.

Wysoki, stały dochód

bez żadnego ryzyka można so-
bie zapewnić przyjmowaniem
zamówień na pewne wydawni-
ctwo polskie, każdej osobie do-
rosłej potrzebne. Woryginalne
sprzedano dotąd przeszło mi-
lion egzemplarzy. Spłata rata-
mi. Warunki bezprzykładnie
korzystne. Wzór bezpłatnie.

H. Walfers,
Köln a. Rh., Sallerring 36.

Posz. się agenta do sprzed. pier-
wsorz. cygar
wznagr. owent.
250 mk. miesięcznie.
Jürgensen & Co., Hamburg.

Poszukuję

ucznia

dobrze wykształconego do mego
składu kolonialnego, manu-
faktury i garderoby.

J. Silbermann, Nakło.

Ucznia

porządnym rodziców poszukuje
Paweł Kler, rzeźnik
Karissogen p. Brzezinka.

15 silnych robotników

z Galicyi znajdzie trwale za-
trudnienie przy osławianiu ki-
su w Wikrisch pow. Zgorzelice
(Görlitz). — Zarobek akordowy
3 mk. dziennie.

Zgłoszenia przyjmuję

A. Jakubiak, szachtmistrz.

Poszukuję od zaraz

porządnego parobka

do jednego konia. Myto
25—30 tal. Zgłoszenia nadesłać
do ekspedycji „Górnolazak“.

Wysmienite papierosy

fabryki

Wichrowski & Święcicki w Poznaniu

o z rosyjsko-hercegowińskiej mieszanki o
polecają po cenie detalicznej i hurtownej

Postrach & Ska., Katowice,
Post-Str. 10.

Jeneralna agentura
i główny skład
na Górny Śląsk.

P R A W O

o zebraniach i stowarzyszeniach

powinien mieć dziś każdy Polak.

Za nadesłaniem 65 fen. wysyła ekspedycja „Górnolazak“.

Popierajmy własny przemysł!

Kto chce

rzeczywiście dobre papierosy palić, niech spróbuje z
następujących gatunków, które tylko ręcznie pod gwa-
rancją z prawdziwych i najlepszych tureckich
tytuń i najlepszej francuskiej bibulki wyrabiam.

Specjalność:

König August m/z 5 f.	Dubec	z/m 2 1/2 f.
Veni vidi vici „ 4 „	Zosia	„ 2 „
Radfahrer „ 3 „	Roblesse	„ 2 „
Ruskie Nr. 2 „ 3 „	Marynka	„ 1 „

Fabryka Papierosów „Concordia“
Stanisław K. Malski, Drezno N. 6.

„Wyjątkowa oferta“

Chcę każdego przekonać

o dobroci mych tanich i lubianych wyrobów, dla tego polecam do
lask. spróbowania następującą kolekcję:
100 Universal Nr. 73 „ „ „ 0,50 mk.
100 Havanillos Nr. 13 B. „ „ „ 1,50 „
100 Cyg. Krakowskich Nr. 5 „ „ „ 1,30 „
100 Adres „ „ „ 1,60 „
100 Reklamo „ „ „ 1,60 „
100 różnych dobrych cygar i papierosów incl. porto 2,10 „
w sumie 8,70 mk.

Ażby te próby każdy jaknajtaniej odebrał, więc przesyłam wy-
mienio- 600 cygar pp. bez żadnego znacznego zysku za
nych tylko 7 marek przez załączkę i
dołączam piękny zbiór najużywanych piosenek na pamięć
kę darmo. Proszę z tej okazji korzystać i laskawie zamówić u

P. Pokora, fabryka cygar, Wejherowo

(Neustadt WPr.) No. 371 E.

Wiele pieniędzy zarabia się

tylko przy zakupie wprost z fabryki.

ładne ubrania dla panów po 10% m.; spodnie,
ubrania dla chłopców po 2% m.; ubrania, pal-
toty podług miary z najlepszych materyi ładnie wykonane
od 20 do 30 m.

S. Stark, Katowice,

należ. rynku i ul. Aug. Schneidera, obok cukierki Danzigera.
W Wrocławiu mam własną fabrykę.

kompletne gospodarstwa

już od 30 mórg począwszy, kompletne folwarczki
już od 200 do 300 mórg mające przy wpłacie
1/3 części ceny kupna; 2/3 pozostają na 35letnią
upłatę; a place budowlane po miastach jedno-
dwu- i trzymorgowe przy wpłacie 100 mk. na
morgę. — Adres:

Bank Parcelacyjny,

Posen, Viktoriastr. 12.